

MFUKO WA HIFADHI YA JAMII KWA WATUMISHI WA UMMA (PSSSF)

KUHUSU MFUKO NA HUDUMA ZINAZOTOLEWA

Yaliyomo

- Kuanzishwa kwa Mfuko wa PSSSF
- Wanachama wa Mfuko
- Uandikishaji wa Waajiri na Wanachama
- Uwasilishaji wa Michango
- Jukumu la Mwajiri, mwanachama na Mfuko
- Ulipaji wa mafao
- Manufaa ya muunganiko wa Mifuko

Kuanzishwa kwa PSSSF

- **Tarehe 20 Oktoba, 2017 Serikali ilipitisha uamuzi wa:-**
  - Kuunganisha Mifuko ya Pensheni ya PSPF, LAPF, GEPF na PPF na kuunda mfuko mmoja wa PSSSF kwa ajili ya Watumishi wa Umma na;
  - Kuufanyia marekebisho Mfuko wa NSSF ili uwe Mfuko mahsusi kwa ajili ya wafanyakazi wa Sekta binafsi na sekta isiyo rasmi.

Kuanzishwa kwa PSSSF inaendelea...

- Sheria inayoanzisha Mfuko huu ilipitishwa na Bunge tarehe 31/01/2018 na
- Kusainiwa na Mhe Rais tarehe 8/2/2018. hii ni Sheria Na 2 ya mwaka 2018.
- Utekelezaji wa Sheria ilitangazwa kwenye gazeti la Serikali kuwa tarehe 1/8/2018

Wanachama wa PSSSF

- Wanachama wote wa iliyokuwa mifuko ya PPF, PSPF, LAPF na GEPF
- Watumishi wote wa Umma na taasisi zake watakaoajiriwa kuanzia tarehe 1/8/2018
- Watumishi wote wa taasisi na makampuni ambayo Serikali au taasisi zake zinamiliki zaidi ya asilimia 30% ya hisa

Wanachama wa Mfuko .....

- **Kwa sasa hakuna ushindani tena hivyo:**
  - Kila mwajiri (Serikali kuu, Serikali za Mitaa, Mashirika ya Umma, taasisi na wakala wa Serikali) watapaswa kuwaandikisha watumishi wao PSSSF mara tu wanapowaajiri na kuwajazisha fomu mbalimbali za ajira (*Waajiri watapewa fomu hizo*)
  - Baada ya kuwaandikisha watatoa taarifa kwenye Mfuko kwa ajili ya kukamilisha fomu hizo na kuwaandikisha kwenye mfumo wa

Wastaafu

- Wastaafu wote walikuwa wanalipwa pensheni zao na mifuko ya PSPF, PPF, LAPF na GEPF kuanzia tarehe 1/8/2018 walitambulika kama wastaafu wa PSSSF na pensheni zao zitaendelea kulipwa na PSSSF.
- Wastaafu wote watakuoendelea kustaafu kuanzia tarehe 1/8/2018 watakuwa wastaafu wa PSSSF na watalipwa pensheni zao na

Uandikishaji wa Waajiri

- Waajiri wote waolikuwa waajiri wachangiaji wa LAPF, PSPF, PPF na GEPF watatambulika kuwa waajiri wachangiaji wa PSSSF
- Waajiri watapewa hati mpya ya uandikishaji itakayowekwa mahali panapoonekana katika ofisi yake.

Uandikishaji wa Wanachama

- Wanachama wote wa PSSSF watatambulika kwa namba zao za uandikishaji walizokuwa nazo
- **LAKINI** Kuanzia tarehe 1/8/2018 wanachama wote wa Mfuko watatambuliwa kwa namba ya utaiifa (*National Identification Number*)
- Hivyo wanachama wote wanatarajiwa ifikapo 30/6/2019 watakuwa na kitambulisho cha Taifa.

Uwasilishaji wa Michango

- Watumshi wa Umma wataendelea kuchangia kiasi cha 5% ya mishahara yao kila mwezi na
- Mwajiri atachangia 15% ya mishahara wa mtumishi na atawajibika kuwasilisha PSSSF
  - Ndani ya mwezi wa michango hiyo au
  - Ndani ya mwezi unaofuata mwezi wa michango hiyo

Uwasilishaji wa Michango

- Kipindi hicho kikipita mwajiri atatakiwa kulipa michango ya ziada (adhabu) kwa kiwango cha 1.5% kwa kila mwezi ambao mchango imechelewa.

Jukumu la Kuhakikisha Michango Inalipwa

- Makundi matatu yanawajibika kuhakikisha michango inawasilishwa
  - **(i) Mwajiri** anapaswa kumkata mtumishi toka kwenye *payroll*
  - Kujumuisha michango ya mwajiri na kuwasilisha 20% kwenye Mfuko

Jukumu la Kuhakikisha Michango Inalipwa

- **(ii) Mwanachama** wa Mfuko anapaswa kujihakikishia kupitia *salary slip* yake kuwa amekatwa toka kwenye mshahara wake mchango wa PSSSF.
- **(iii) PSSSF** inawajibika kisheria kufuatilia michango na kuhakikisha inalipwa. Ina uwezo pia wa kumshitaki mwajiri ambaye hajawasilisha michango

Kumbukumbu za Wanachama na Michango

- Mwanachama anaweza kupata taarifa zake binafsi na michango wakati wowote atakapoomba toka kwenye ofisi za PSSSF
- Aidha, anaweza kuzipata kupitia tovuti ya Mfuko ambayo ni www.psssf.go.tz

PSSSF Inatoa Mafao Yafuatayo

- Pensheni ya Uzee
- Pensheni ya Ulemavu
- Pensheni ya Warithi
- Mafao ya Ugonjwa
- Mafao ya Kukosa ajira
- Mafao ya uzazi

Pensheni ya Uzee

Sifa za kupata pensheni ya Uzee:

Uchangiaji usiopungua miezi 180 au miaka 15

Umri wa kustaafu

➤ Kwa hiari au

➤ Kwa lazima (miaka 50, 55, 60 au 65 kuendana na masharti ya ajira ya mstaafu)

Mfano

- Kwa Polisi
  - Vyeo vyote hadi cheo cha Inspekta wa polisi umri wa kustaafu kwa lazima ni miaka 55
  - Maafisa wa vyeo juu ya Inspekta wanastaafu kwa lazima wakifika miaka 60

Mfano.....

- **Kwa Askari Magereza**

- Warders au Wardress wanastaafu wakifika miaka 50
- Vyeo vinavyofuata hadi cheo cha RSM wanastaafu wanapofikia miaka 55
- Maafisa wa vyeo juu ya RSM wanastaafu kwa lazima wanapofika miaka 60

Kikokotoo cha Pensheni ya Uzee

☐ Wanachama wote wa PSPF, LAPF na GEPF waliokuwa na umri wa miaka 55 au zaidi ilipofika tarehe 1/8/2018 watakapostaafu watalipwa mafao kwa kutumia vikokotoo viwili. (cha zamani na kikokotoo kipya):-

- (i) Pensheni ya mwaka kwa kikokotoo cha zamani kwa utumishi wote hadi tarehe 31/7/2018

Pensheni = $1/540$ X Miezi ya Utumishi X Mshahara wa mwisho kwa mwaka

Kikokotoo cha Pensheni ya Uzee.....

- (ii) Pensheni ya mwaka kwa kikokotoo kipyaa kwa utumishi wote kuanzia tarehe 1/8/2018 hadi umri wa kustaafu ni

Pensheni = $1/580 \times$ Miezi ya Utumishi $\times$ Wastani wa mishahara ya miaka mitatu (APE)

Malipo ya Mkupuo

(Pensheni kwa kikokotoo cha zamani) x 0.25 x 15.5

Jumlisha

• **(Pensheni kwa kikokotoo kipya) x 0.25 x 12.5**

Malipo ya pensheni ya Kila Mwezi

$$\text{MP1} = (\text{Pensheni kwa kikokotoo cha zamani}) \times 0.75 \\ \times 1/12$$

Jumlisha

$$\text{MP2} = (\text{Pensheni kwa kikokotoo kipyaa}) \times 0.75 \times 1/12$$

- Hivyo basi Pensheni ya mwezi = MP1 + MP2

Mfano

- Mwanachama “A” tarehe 1/8/2018 alikuwa na miaka 56
- Ana miaka 4 kufikia miaka 60
- Mshahara wa mwisho ni = Sh. 1,268,000/=
- Aliajiriwa tarehe 1/7/1980
- Wastani wa mishahara ya miaka mitatu (APE) = Sh.
1,178,000/=

Mfano.....

Pensheni ya mwaka kwa kipindi kabla ya 1/8/2018 ni

$$=(1/540 \times 457 \times 1,268,000 \times 12)$$

$$= \textbf{TZS 12,877,244.44}$$

Malipo ya Mkupuo = Pensheni ya Mwaka x 0.25 x 15.5

$$= \textbf{TZS 49,899,322.22}$$

Pensheni ya mwezi = (Annual Pension x 0.75)/12

$$= \textbf{TZS 804,827.78}$$

Mfano.....

Pensheni ya mwaka kwa kipindi Baada ya 1/8/2018 ni

$$=(1/580 \times 505 \times 1,178,000 \times 12)$$

$$= \text{TZS } 12,308,069$$

Malipo ya Mkupuo = Pensheni ya Mwaka x 0.25 x12.5

$$= \text{TZS } 38,462,715.52$$

Pensheni ya Mwezi = (38,462,715.52 x 0.25 x 12.5x 0.75)/12

$$= \text{TZS } 600,979.93$$

Mfano...

Malipo ya Mkupuo kwa kipindi cha miaka mine (4) baada ya 1/8/2018

$$= 48/505 * 38,462,715.5$$

$$= \text{TZS } 3,655,862.06$$

Pensheni ya kila mwezi = $(48/505 \times 0.75 \times 12,308,068.96) / 12$

$$= \text{TZS } 73,117.24$$

• Mkupuo kwa kipindi hadi miaka 60 =

$$= \text{TZS } 49,899,822.22 + \text{TZS } 3,655,862.06$$

$$= \text{TZS } 53,555,684.28$$

Mfano.....

- MP1=Pensheni ya kila mwezi = $12,877,244.44 \times 0.75 \times 1/12$
= TZS 804,827.78
- MP2=Pensheni ya kila mwezi = $1,169,875.86 \times 0.75 \times 1/12$
= TZS 73,117.24
- **Jumla ya Pensheni ya mwezi = MP1 + MP2**
=TZS 877,945.02

Kuongezeka kwa Pensheni ya Mwezi

□ Pensheni ya kila mwezi itaongezeka kila baada ya miaka 3 kuendana na mfumuko wa bei:-

➤ Kama mfumuko wa bei uko kati ya 1% hadi 10% nyongeza ya pensheni itaongezeka kwa nusu ya kiwango cha mfumuko wa bei.

➤ Mfumuko ukiwa zaidi ya 10% nyongeza itakuwa 5% ya pensheni.

➤ Kama mfumuko wa bei uko chini ya 1% hakutakuwa na nyongeza

Punguzo Katika Pensheni

- ❑ Mwanachama akistaafu kwa hiari, pensheni yake ya kila mwezi itapunguzwa kwa kiwango cha 0.3% kwa kila mwezi aliowahi kuchukua pensheni
- Pensheni ya kila mwezi haitakuwa pungufu ya 40% ya kima cha chini cha mshahara wa sekta husika
- Pensheni ya kila mwezi itaanza kutolewa mwezi unaofuata mwezi wa kustaafu.

Pensheni Iliyoahirishwa (Deferred Pension)

- Pensheni ya kila mwezi itaahirishwa endapo Mwanachama:-
  - Amestaafishwa kwa manufaa ya umma
  - Amepunguzwa kazi (Retrenched)
  - Amestaafishwa kwa manufaa ya Umma
  - Ameteuliwa kuingia kwenye nafasi ya kisiasa yenye utaratibu mwingine wa mafao.
  - Amekosa kazi kwa kufungwa shughuli za mwajiri
  - Akiwa amechangia Mfuko kwa miaka 15 au zaidi.

Pensheni Iliyoahirishwa (Deferred Pension)....

- Pensheni iliyoahirishwa itaanza kutolewa mwanachama atakapofikisha umri wa kustaafu kwa hiari
- Malipo ya mkupuo hulipwa mara tu anapostafishwa
- Wanachama watakaotoka kazini wakiwa na uchangiaji chini ya miaka 15 watalipwa malipo ya mkupuo (Special lump sum) ambayo ni michango yake, ya mwajiri pamoja na riba.

Pensheni ya Ulemavu

□ Pensheni ya Ulemavu italipwa kwa mwanachama :-

- Aliyeachishwa kazi kutokana na ugonjwa ambao hauhusiani na kazi.
- Ambaye yuko chini ya umri wa kustaafu kwa hiari
- Amechangia kwenye mfuko kwa miezi 36 na kati ya hiyo 12 ni kabla kuachishwa kwa ugonjwa.

Pensheni ya Ulemavu

- Kanuni ya kulipa mafao ya uzee itatumika kukokotoa pensheni ya ulemavu
- Pensheni ya kila mwezi haitakuwa chini ya 30% ya mshahara wake.
- Pensheni hiyo itakuwa inaongezeka pia kuendana na mfumuko wa bei
- Italipwa hadi mwanachama atakapofariki

Pensheni ya Warithi

- Endapo mwanachama amefariki akiwa amechangia Mfuko kwa miaka 15 au zaidi
- Mfuko utaandaa mafao yafuatayo kwa ajili ya wategemezi:
  - Fao la kifo (mkupuo) na
  - Pensheni ya warithi
- Kama hakuchangia kwa kipindi chini ya miaka 15 wategemezi watalipwa malipo ya mkupuo

Malipo ya Mkupuo (Death Gratuity)

- Endapo mwanachama aliyefariki ameacha mke/mume na watoto:-
  - Mjane au mgane atapata 40% ya malipo ya mkupuo
  - Watoto wanapata = 60%

Malipo ya Mkupuo (Death Gratuity).....

- Endapo hakuna watoto mjane/mgane atapata 100%
- Endapo wamebaki watoto pekee watalipwa 100%
- Kama watoto waliobaki wanasoma
  1. Kiasi cha malipo ya Mkupuo kitagawanywa na nusu itabaki ofisini kwa ajili ya kugharamia elimu
  2. Kiasi kilichobaki kitagawanywa

Pensheni ya Warithi

- Pensheni ya warithi inalipwa pale ambapo mwanachama aliyefariki alichangia Mfuko kwa miezi 180 au zaidi.
- Pensheni ya kila mwezi itapatiakna kwa kikokotoo kama cha mafao ya kustaafu kwa uzee.

Pensheni ya Warithi.....

- Mgawanyo wa pensheni ya kila mwezi:-
  - Endapo mjane au mgane aliyeachwa ana miaka 45 au zaidi atalipwa pensheni maisha yake yote au hadi atakapooa au kuolewa
  - Endapo mjane au mgane aliyebaki ana umri chini ya miaka 45 lakini ana watoto walio na umri chini ya miaka 15 atapata pensheni kwa maisha yake yote

Pensheni ya Warithi.....

- Watoto walio chini ya miaka 21 lakini wanasoma watapata pensheni
- Endapo marehemu hakuacha mjane/mgane au watoto basi wazazi walikuwa wanamtegemea watapata pensheni ya mwezi hadi watakapofariki dunia.

Kukoma kwa Pensheni

- Endapo mstaafu amefariki dunia waliobaki watalipwa mkupuo sawa na pensheni ya marehemu kwa miezi 36.
- Pensheni ya watoto itakoma watakapofikia miezi 21 kama wanasoma au miaka 18 kama hawasomi
- Mjane au mgane atakapoolewa au kuoia tena

Kujumuisha Vipindi vya Uchangiaji

- Endapo mwanachana atakuwa amechangia mifuko zaidi ya mmoja utaratibu wa kujumuisha vipi vya uchangiaji utatumika katika kulipa mafao.

Fao la Kukosa Ajira

- Fao hili linatolewa kwa wanachama wa PSSSF ambao wameachishwa kazi bila hiari yao
- Kiasi kitakacholipwa ni 33.3% pensheni ya kila mwezi
- Inalipwa kwa kipindi cha miezi 6 kuanzia tarehe ya kukosa ajira

Fao la Kukosa Ajira.....

- Ikipita miezi 18 baada ya miezi sita ya mwanzo kupita, mwanachama anaweza kuomba kuhamisha michango yake kwenda kwenye mfumo wa hiari.
- Michango pamoja na riba vitahamishwa baada ya kuondoa fao la kokosa kazi lililolipwa awali

Fao la kukosa Ajira.....

- Mwanachama aliyehamisha michango yake kwenda kwenye mfumo wa hiari anaweza kuendelea kuchangia katikamfumo huo.
- Mwanachama aliyekosa kazi akiwa hajachangia mfuko kwa miezi 18 atalipwa nusu ya michango yake mara moja tu.

Fao la kukosa Ajira.....

- Mwanachama aliyepata fao la kukosa kazi na ambaye hakuhamisha michango yake kwenda kwenye mfumo wa hiari
  - Kipindi chake chote cha uchangiaji kitatumika katika kumlipa mafao ya uzee atakapofikisha umri wa kustaafu

Fao la Ugonjwa

- Fao hili linatolewa kwa mwanachama ambaye
  - amepata ugonjwa ai ajali uliomsababishia kupewa likizo
  - Ugonjwa au ajali aliopata haihusiani na kazi alokuwa anafanya
  - Analipwa nusu mshahara kwa kutokuwa kazini
  - Ana umri chini ya umri wa kustaafu kwa hiari
- Amechangia Mfuko kwa miezi 36 au zaidi

Fao la Ugonjwa

- Fao la ugonjwa litaanza kulipwa baada ya siku 63 za likizo ya ugonjwa
- Litalipwa kwa miezi mitatu tu.
- Kiwango cha malipo ni 40% ya mshahara wa mwanachama husika.

Mkupuo Maalum kwa wanaohama Nchi

- Mwanachama anayehama nchi kwenda nchi nyingine na ambaye hana mpango wa kurudi ataweza kulipwa mkupuo maalum ambao ni
  - Michango pamoja na riba ya uwekezaji

Thamana kwa Mikopo ya Ujenzi

- Mwanachama anaweza kukopa toka benki kinacholingana na nusu ya mafao yake wakati anafanya maombi hayo.
- Mfuko utaingia makubaliano na benki kwa lengo la kuhakikisha riba inakuwa ya chini

Masharti ya Mkopo

- Lazima mwombaji awe mwanachama wa PSSSF
- Amechangia kwa kipindi kisichopungua miaka 10
- Urejeshaji wa mkopo huo hautazidi kipindi chake cha utumishi kabla ya kustaafu
- Awe mtanzania

Manufaa ya kuanzishwa kwa PSSSF

- Malipo makubwa zaidi ya pensheni ya kila mwezi hadi kifo
- Pensheni kuongezwa kila baada ya miaka mitatu kuendana na mfumuko wa bei
- Mjane/mgane kulipwa pensheni maisha yake yote
- Kuanzishwa kwa fao la kukosa kazi
- Kuanzishwa kwa ugonjwa
- Mafao kwa wategemezi ya miezi 36 baada ya mstaafu kufariki dunia

Manufaa ya kuanzishwa kwa PSSSF.....

- Pensheni hadi kifo kwa wazazi wa mwanachama aliyefariki dunia akiwa hajaacha mjane/mgane au watoto.
- Malipo ya mkupuo makubwa kuliko kiasi cha michango kilichochagwa na mwanachama pamoja na

mwajiri

Manufaa ya kuanzishwa kwa PSSSF.....

- Huduma bora zaidi
  - Ofisi kila mkoa
  - Malipo ya mafao ya muda mfupi kwenye mkoa
  - Pensheni kulipwa kila tarehe 25 ya mwezi
  - Malipo ya mafao moja kwa moja kwenye akaunti ya benki ya mwanachama
  - Mafao ya kustaafu kabla au ifikapo tarehe ya kustaafu

ASANTENI